

6.3 | Előkészületek a szállal erősített 6.4 | műanyagok és a villamos 1.5 | berendezések hulladékának EU-irányelvek szerinti hasznosítására

Tárgyszavak: EU-irányelvek; hulladékhasznosítás; szállal erősített műanyag; használt gépkocsi; villamos berendezés; újrahasznosítás.

Az európai kompozitgyártó ipar a tavaly ősszel Franciaországban megtartott tanácskozásán bejelentette, hogy termékeinek jelölésére bevezeti az „újrahasznosítható, zöld szálal erősítésű termék” feliratú címkét (green FRP recycling label). Az ennek a feladatnak a megvalósítására tavaly novemberben megalakult munkacsoport a szervezet működésére vonatkozó tervezetet májusra készíti el, amelyet véleményezésre megküld az EU-nak, az összeszerelő vállalatok (OEM) képviselőinek és a kompozitgyártóknak. Júniusra az ipar, júliusra az OEM jóváhagyását várják. A rendszer terveik szerint 2003 augusztusában lépne életbe.

A rendszer anyagi alapját úgy akarják megteremteni, hogy minden szállal erősített alkatrész kilogrammja után 0,06 eurót fizetnének be egy alapba. Ebből fedeznék a rendszer működését, és támogatnák a mechanikai újrahasznosítással kapcsolatos technológiák kidolgozását. A gyártók a díjfizetés révén jogosultak lennének a címke használatára, és ezáltal mentesülnének a hulladékkezelési díjfizetési kötelezettsége alól, ami összhangban áll az EU irányelvével. A javaslat kidolgozói azt remélik, hogy a rendszer beindulását követően a kezelési költségek fokozatosan csökkennének az egyre tökéletesebb technológiai megoldások és az újrahasznosítás kiszélesedése következtében, amire a rendszer az ipart, az OEM-et és az EU-t egyaránt ösztönzi.

A díjat a későbbiekben az alkatrész tömegétől és bonyolultságától függően módosítanák, és kedvezményben részesítenék azokat, akik újrahasznosított anyagot dolgoznak fel. Számítások szerint a 30 tagvállalat fejenként 30 E eurót fizetne be évente, ami éves szinten 1 M euró bevételt jelent.

A rövid élettartamú fogyasztói csomagolásoktól eltérően a szállal erősített műanyag alkatrészek hosszú élettartalmúak. A befizetett összeg a résztvevők számára egyfajta beruházásnak vagy biztosításnak tekinthető, hiszen a címke

a biztosíték arra, hogy az anyag újrahasznosítása megtörténik. A költségcsökkentésre az egyre tökéletesebb technológiákon kívül az újrahasznosított anyagok iránti növekvő kereslet is biztosítékot nyújt. Az ipar ezzel a lépésével kívánja bizonyítani, hogy a kompozitok területén is eleget kívánnak tenni az EU használt autókra vonatkozó irányelveinek.

A rendszer alkalmas a jelenlegi 304 E t erősített hulladék kezelésére, amely 2015-re várhatóan eléri a 988 E t-t. A 304 E t-ből 284 E t-t tesz ki az üvegszálaspoliészter sajtolóanyag (BMC/SMC), ebből 251 E t használt autóból és 53 E t gyártási hulladékból származik. 2015-re mintegy 71 E t-vel több ilyen hulladék keletkezésével számolnak az autóiparban.

Az EU-ban hulladékkal kapcsolatban kibocsátott másik irányelv a villamos és elektronikus berendezésekből eredő hulladékokra (WEEE) vonatkozik. Ezzel megindult az a folyamat, amelynek keretében első lépésben felméri az elektronikai cikkek gyártásánál használt műanyagfajtákat. Az összesítés alapján ajánlás készül azokról a műanyagokról és műanyagrendszerekről, amelyek újrahasznosíthatók. A ma még használatos, de az ajánlásban nem szereplő műanyagok egy megadott határidőn túl viszont nem lesznek alkalmazhatók.

A gyártók és felhasználók közös kutatást indítottak egyrészt olyan anyagok kifejlesztésére, amelyek könnyen újrahasznosíthatók, másrészt az újrahasznosított anyagok alkalmazására. Egyes vélemények szerint ezekkel az új anyagokkal az előállítási költségek később csökkenthetők. Újrahasznosítás szempontjából az egynemű anyagok jelentik a legnagyobb előnyt, mivel nincs szükség a különböző anyagfajták szétválogatására.

Nagy-Britannia számára egyes vélemények szerint a WEEE irányelvben megfogalmazott célok teljesítése legelőnyösebben a műanyagok termikus hasznosításával lehetséges, amihez azonban megfelelő égetőkapacitás kiépítése szükséges.

(Haidekker Borbála)

Composite recycling scheme scheduled for August 2003. = European Plastics News, 29. k. 11. sz. 2002. dec. p. 10.

Electrical suppliers prepare to tackle waste legislation. = European Plastics News, 29. k. 11. sz. 2002. dec. p. 12.

EGYÉB IRODALOM

Hopp, A.; Salehi, M.: Auf die Beschichtung kommt's an. Korrosionsschutz mit Polymerwerkstoffen. (Korrózióvédelem polimerekkel.) = Marktübersicht Verfahrenstechnik, 2003. p. 68-70.

Drei Varianten für Mehrfachspritzung. (A többalkotós fröccsöntés három változata.) = Kunststoffberater, 47. k. 10. sz. 2002. p. 31.